

อริยทรัพย์ ๘

ทรัพย์อันประเสริฐที่ติดตัวไปได้ทุกภพทุกชาติ

ความหมาย

คำว่า อริยทรัพย์ แปลว่า

- อริยะ = ประเสริฐ สูงส่ง เจริญ
- ทรัพย์ = สิ่งมีค่า สมบัติ

อริยทรัพย์ ๘ คือ ทรัพย์ภายใน หรือคุณธรรมอันประเสริฐ ๘ ประการ ที่บุคคลสะสมไว้ในจิตใจ และสามารถติดตัวไปได้ทุกภพ แม้เมื่อทรัพย์ภายนอกสูญหาย

พระพุทธองค์ทรงสอนว่า

ทรัพย์ภายนอก เช่น

- เงิน
- ทอง
- บ้าน
- รถ
- ที่ดิน

อาจสูญหายได้ แต่ อริยทรัพย์ เป็นทรัพย์ที่

- โจรขโมยไม่ได้
- ไฟไหม้ไม่ได้
- น้ำพัดไปไม่ได้
- ติดตามเจ้าของไปได้แม้หลังความตาย

ความหมายโดยรวม

หากเปรียบเทียบชีวิตเป็นการเดินทาง ทรัพย์ภายนอกเปรียบเหมือนสัมภาระ แต่อริยทรัพย์เปรียบเหมือน

- ความรู้
- คุณธรรม
- ความดี

ที่อยู่ในตัวเราและช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จทั้งทางโลกและทางธรรม

๑. สัทธา

ความเชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ

ความหมาย

สัทธา คือ ความเชื่อมั่นที่ประกอบด้วยปัญญา ไม่ใช่ความเชื่อแบบงมงาย

มุมมองทางโลก

คนที่เชื่อในความคิด เชื่อในความพยายาม เชื่อในคุณค่าของตนเอง
ย่อมมีกำลังใจในการดำเนินชีวิต

มุมมองทางธรรม เชื่อใน

- พระพุทธเจ้า
 - พระธรรม
 - พระสงฆ์
 - กฎแห่งกรรม
-

วิธีปฏิบัติ

- ศึกษาพระธรรม
 - คบกัลยาณมิตร
 - พิจารณาเหตุผล
-

ประโยชน์

- เกิดกำลังใจ
 - เกิดความมั่นคงทางจิตใจ
 - เป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติธรรม
-

๒. ศีล

ความประพฤติเรียบร้อยทางกายและวาจา

ความหมาย การควบคุมกายและวาจาไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

มุมมองทางโลก

ศีลคือวินัยชีวิต ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างสงบ

มุมมองทางธรรม

ศีลเป็นพื้นฐานของสมาธิและปัญญา

วิธีปฏิบัติ

- รักษาศีล ๕
 - ชื่อสัตย์สุจริต
 - ไม่พูดโกหก
-

ประโยชน์

- ได้รับความไว้วางใจ
 - จิตใจสงบ
 - เป็นพื้นฐานแห่งความเจริญ
-

๓. หิริ

ความละอายต่อบาป

ความหมาย ความรู้สึกละอายใจเมื่อคิดจะทำความชั่ว

มุมมองทางโลก

คนดีไม่ทำผิด

เพราะรู้สึกละอายต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง

มุมมองทางธรรม

หิริเป็น "โลกบาลธรรม" คือธรรมคุ้มครองโลก

วิธีปฏิบัติ

- พิจารณาผลเสียของบาป
 - ระลึกถึงคุณค่าของตนเอง
-

ประโยชน์

- ยับยั้งการทำความชั่ว
 - รักษาศักดิ์ศรีของตน
-

๔. โอตตัปปะ

ความเกรงกลัวต่อผลของบาป

ความหมาย ความกลัวต่อผลเสียของการทำความชั่ว

ความแตกต่างจากหิริ

หิริ

ละอายต่อความชั่ว

โอตตปปะ

กลัวผลของความชั่ว

มุมมองทางโลก

คนไม่ขบถประมาทเพราะกลัวอุบัติเหตุ

มุมมองทางธรรม

กลัวผลกรรมที่จะตามมา

วิธีปฏิบัติ

- พิจารณากฎแห่งกรรม
 - คิดถึงผลระยะยาว
-

ประโยชน์

- ป้องกันความผิดพลาด
 - ลดการสร้างกรรมชั่ว
-

๕. พหุสัจจะ

ความเป็นผู้ได้ศึกษาเล่าเรียนมาก

ความหมาย เป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง ได้ฟัง ได้เรียน ได้ศึกษามาก

มุมมองทางโลก

โลกปัจจุบันต้องการคนเรียนรู้ตลอดชีวิต

มุมมองทางธรรม

พหุสัจจะหมายถึง

- จำธรรมะได้
- เข้าใจพระธรรม
- ศึกษาพระไตรปิฎก

วิธีปฏิบัติ

- อ่านหนังสือ
 - ฟังธรรม
 - ศึกษาวิชาการต่าง ๆ
-

ประโยชน์

- เพิ่มปัญญา
 - เพิ่มโอกาสในชีวิต
 - เข้าใจธรรมะลึกซึ้ง
-

๖. จาคะ

ความเสียสละและการแบ่งปัน

ความหมาย การให้ การแบ่งปัน การสละความเห็นแก่ตัว

มุมมองทางโลก

คนมีน้ำใจ ย่อมเป็นที่รักของผู้อื่น

มุมมองทางธรรม

จาคะช่วยกำจัดความตระหนี่ และเป็นรากฐานของการบำเพ็ญบารมี

วิธีปฏิบัติ

- ทำบุญ
 - บริจาค
 - ช่วยเหลือผู้อื่น
-

ประโยชน์

- ใจเบาสบาย
 - มีมิตรมาก
 - ลดความยึดติด
-

๗. ปัญญา

ความรู้รอบและความเข้าใจถูกต้อง
ความหมาย รู้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ สิ่งใดไม่เป็นประโยชน์

มุมมองทางโลก
ปัญญาช่วยให้

- ตัดสินใจถูกต้อง
 - แก้ปัญหาได้
 - มองการณ์ไกล
-

มุมมองทางธรรม
ปัญญาคือการเห็น
• อนิจจัง
• ทุกขัง
• อนัตตา
ตามความเป็นจริง

วิธีปฏิบัติ
• ฟังธรรม
• คิดพิจารณา
• เจริญวิปัสสนา

ประโยชน์
• ลดความหลง
• เข้าใจชีวิต
• นำไปสู่ความหลุดพ้น

ความสัมพันธ์ของอริยทรัพย์ ๘

อริยทรัพย์	หน้าที่
สัทธา	จุดประกายความดี
ศีล	ควบคุมพฤติกรรม
หิริ	ละอายต่อบาป
โอตตปปะ	กลัวผลของบาป
พาหุสัจจะ	เพิ่มพูนความรู้
จาคะ	ลดความเห็นแก่ตัว
ปัญญา	นำทางชีวิต

มุมมองทางโลก

อริยทรัพย์ ๘ คือคุณสมบัติของคนประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง

- มีความเชื่อมั่น
- มีวินัย
- มีจริยธรรม
- มีความรู้
- มีน้ำใจ
- มีปัญญา

มุมมองทางธรรม

อริยทรัพย์ ๘ เป็นสมบัติของพระอริยบุคคล
ช่วยป้องกัน

- โลก
- โกรธ
- หลง

และนำไปสู่

- ศีล
- สมาธิ
- ปัญญา
- มรรค ผล นิพพาน

ประโยชน์ของอริยทรัพย์ ๘

ทางโลก

- เป็นคนมีคุณค่า
- ได้รับความนับถือ
- ประสบความสำเร็จ
- มีความสุขในสังคม

ทางธรรม

- เป็นเหตุแห่งบุญ
 - ลดกิเลส
 - เจริญในธรรม
 - เป็นทรัพย์ติดตัวข้ามภพชาติ
-

สรุปแก่นแท้ของอริยทรัพย์ ๘

สัทธา เชื่อในสิ่งที่ถูกต้อง

ศีล ประพฤติดีทางกายวาจา

หิริ ละอายต่อความชั่ว

โอตตปปะ

เกรงกลัวผลของความชั่ว

พหุสัจจะ

เรียนรู้และศึกษามาก

จาคะ

เสียสละและแบ่งปัน

ปัญญา

รู้ถูก รู้ผิด รู้ประโยชน์และโทษ

เงินทองอาจสูญหายได้ แต่สัทธา ศีล หิริ โอตตปปะ พหุสัจจะ จาคะ และปัญญา เป็นทรัพย์ภายในที่ไม่มีใครขโมยไปได้ และเป็นสมบัติที่ติดตัวผู้สร้างไปทุกหนทุกแห่ง ทั้งในโลกนี้และในสัมปรายภพ.

Song: อริยทรัพย์ ๗

(ภาษาไทย)

ท่อนนำ

ทรัพย์สิ้นเงินทองอาจสูญหาย
แต่ทรัพย์ในใจไม่จางไป
พระพุทธรองค์ทรงสอนไว้
อริยทรัพย์ล้ำค่าเหนือใด
สั่งสมไว้ในดวงจิต
เป็นมิตรแท้ทุกแห่งไป
ทั้งโลกนี้และโลกหน้าไกล
ติดตามใจตลอดกาล

ท่อนที่ 1

สัทธาเชื่อในความดี
ศีลคุ้มชีวิตให้เบิกบาน
หิริละอายต่อการชั่วช้านาน
โอตตปปะต้านภัยกรรม
พาหุสัจจะใฝ่ศึกษา
เรียนรู้ธรรมเป็นประจำ
เพิ่มพูนปัญญาน้อมนำ
ชีวิตงามด้วยคุณธรรม

สร้อย

อริยทรัพย์เจ็ดประการ
เป็นสมบัติอันยั่งยืน
ไม่มีโจรใดมาหยิบยืม
หรือช่วงชิงไปจากใจ

ท่อนที่ 2

จาคะแบ่งปันด้วยเมตตา
ลดอัตตาและความยึดมั่น
ปัญญาส่องทางทุกคืนวัน
เห็นสิ่งนั้นตามความจริง
ทรัพย์ภายนอกอาจเสื่อมสลาย
แต่อริยทรัพย์ไม่ทอดทิ้ง

เป็นแสงทองส่องทุกสิ่ง
นำชีวิตสู่ความดี

สร้อย

อริยทรัพย์เจ็ดประการ
คือสมบัติแห่งคนดี
สั่งสมไว้ทุกนาที
เป็นเศรษฐกิจแห่งคุณธรรม

ท่อนจบ

สัทธา ศีล หิริ โอตตัปปะ
พาหุสัจจะ จาคะ ปัญญางาม
เจ็ดทรัพย์ล้ำแห่งพุทธธรรม
นำใจข้ามพ้นทุกข์ภัยเอย